

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI W 2015 ROKU

Dane o organizacji:

Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDz „OSTOJA”

adres siedziby: ul. Stawowa 1a, 50-015 Wrocław
organizacja pożytku publicznego, KRS - 0000081524
data powstania organizacji – 29 październik 1993 r.
data rejestracji organizacji w KRS – 26 luty 2002 r.
NIP: 897-15-47-751, REGON: 930305389

Skład Zarządu Stowarzyszenia w latach 2013 - 2016:

prezes – Małgorzata Gorący
wiceprezes – Piotr Piechaczyk
wiceprezes – Zofia Lasyk
skarbnik – Marek Kurkowski
sekretarz – Robert Wieczorek
członkowie Zarządu – Romana Dobrzańska – Rękas
– Monika Dobrzańska – Kęs

Zasady, formy i zakres działalności statutowej:

Działalność Stowarzyszenia ma na celu:

- Prowadzenie działań zmierzających do stworzenia godnych warunków życiowych w społeczeństwie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Organizowanie i prowadzenie różnych form działalności skierowanej na wieloprofilowe usprawnianie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Prowadzenie działań zmierzających do stworzenia równych praw i szans życiowych w społeczeństwie dla rodzin (opiekunów) wychowujących dziecko niepełnosprawne.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele statutowe poprzez:

- Realizację programów mających na celu ochronę poziomu życia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz wychowujących je rodzin.
- Realizację programów osłonowych skierowanych głównie do rodzin znajdujących się w najcięższych warunkach bytowych.
- Prowadzenie i organizowanie zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dla rodziców dzieci z tzw. „grup ryzyka”.
- Organizowanie warunków do wymiany doświadczeń w zakresie rehabilitacji dla osób zajmujących się usprawnianiem dzieci i młodzieży, nawiązywanie współpracy między ośrodkami rehabilitacyjnymi, prowadzenie szkoleń w zakresie metod rehabilitacji, edukacji i terapii.
- Prowadzenie zajęć instruktażowych dla rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych.

- Organizowanie i prowadzenie grup wieloprofilowej rehabilitacji (ruchowej, logopedycznej, pedagogicznej i in.).
- Organizowanie turnusów rehabilitacyjno-instruktażowych dla dzieci i ich opiekunów.
- Gromadzenie środków finansowych na cele dofinansowania bądź finansowania wieloprofilowego usprawnienia dzieci.
- Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej i placówek wsparcia terapeutycznego dla osób niepełnosprawnych.
- Organizowanie i prowadzenie ośrodków rewalidacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w gminach objętych działalnością Stowarzyszenia.
- Wszechstronną współpracę z władzami miejskimi, gminnymi i wojewódzkimi w zakresie realizacji celów statutowych Stowarzyszenia oraz wszelkich działań prowadzących do polepszenia warunków życia dzieci niepełnosprawnych i wychowujących je rodzin.

Opis głównych form działalności Stowarzyszenia o skutkach finansowych.

W 2015 roku Stowarzyszenie realizowało swoje zadania statutowe prowadząc następujące działania:

Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych we Wrocławiu przy ul. Górnickiego 37a.

W ramach działalności Ośrodka kontynuowano:

1. Edukację dzieci z głęboką niepełnosprawnością intelektualną połączoną z ich wieloprofilowym usprawnianiem i stymulacją rozwoju w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych.
2. Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych.

Ad.1. Zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze jako forma realizacji obowiązku szkolnego i prawa do nauki działają w systemie roku szkolnego. Praca w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych organizowana jest w oparciu o stosowne Rozporządzenie MEN. Każdy podopieczny realizuje sporządzany przez nauczycieli i terapeutów indywidualny program zajęć w trakcie zajęć grupowych bądź indywidualnych (zajęcia logopedyczne, terapia wzroku, kynoterapia, muzykoterapia, rehabilitacja ruchowa, terapia ręki, zajęcia z psychologiem). Podopieczni brali udział w organizowanych w Ośrodku imprezach okolicznościowych (Dzień Babci i Dziadka, Bal karnawałowy, Dzień wiosny, Spotkanie Wielkanocne połączone z kiermaszem i występami artystycznymi, Dzień Dziecka połączony z Dniem Rodziny, Pożegnanie Absolwentów, zakończenie roku szkolnego, otwarcie Ogrodu sensorycznego, obchody Miesiąca AAC, Andrzejką, Mikołajką, Jasełka). Szczególnym wydarzeniem było otwarcie

w naszym ośrodku pierwszego we Wrocławiu ogrodu sensorycznego, w którym nasi podopieczni mogą rozwijać swoje umiejętności percepcyjne w maksymalnie atrakcyjnej i przyjaznej formie.

Przez cały miesiąc październik braliśmy udział w imprezach i spotkaniach organizowanych w ramach obchodów Międzynarodowego Miesiąca AAC. Nasi podopieczni mieli możliwość rozwijać swoje umiejętności komunikowania się a nauczyciele i terapeuci wymieniali się doświadczeniami z innymi użytkownikami i terapeutami AAC.

W ramach Rad Pedagogicznych odbył się cztery szkolenia dla kadry. Nauczyciele brali także udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach zewnętrznych w wiodących placówkach i uniwersytetach na terenie kraju. W okresie ferii zimowych i wakacji letnich zorganizowano półkolonie dla podopiecznych Ośrodka.

W ramach współpracy z rodzicami i wsparcia rodzin zorganizowano Piknik Rodzinny, na którym obchodzono uroczystości Dzień Dziecka i Dzień Rodziny. W trakcie wspólnej zabawy i relaksu dochodziło do integracji obu środowisk.

Rodzice podopiecznych uczestniczyli aktywnie w życiu Ośrodka (udział w imprezach okolicznościowych, zajęciach otwartych, zebraniach rodziców). W ośrodku działał Klub Aktywnych Mam, w trakcie spotkań, którego matki podopiecznych relaksowały się poprzez wspólne działania artystyczne. Wsparcie rodzin organizował psycholog zatrudniony w ośrodku. W ramach jego działań rodzice uzyskali m.in. informacje dotyczące leczenia dziecka, konsultacji medycznych, wskazówki dotyczące postępowania z dzieckiem wykazującym zachowania trudne oraz jak radzić sobie w różnych sytuacjach wychowawczych.

W ośrodku realizowane były praktyki studenckie oraz wolontariat.

Od stycznia 2015 do 31 sierpnia 2015 w zespołach uczestniczyło 73 podopiecznych w wieku od 3 do 25 roku życia. Od 1 września do 31 grudnia 2015 edukacją i terapią w zespołach objętych było 70 podopiecznych.

Zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze organizowane były w formie zajęć zespołowych i indywidualnych. Zajęciami zespołowymi w okresie od stycznia do końca sierpnia 2015 objętych było 71 podopiecznych, w okresie od września do końca grudnia 67 podopiecznych. Zajęciami indywidualnymi w okresie od stycznia do końca sierpnia 2015 objętych było 4 podopiecznych a w okresie od września do końca grudnia 2015 – 3 podopiecznych.

Działania placówki finansowane były w ramach przekazywanej na ten cel subwencji oświatowej oraz dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu zlecenia zadań organizacjom pozarządowym. Projekt realizowany w okresie 01 kwietnia 2012 do 31 marca 2015: Prowadzenie programów wspierających w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjnym OSTOJA obejmował wsparciem dzieci i młodzież z głęboką niepełnosprawnością intelektualną uczęszczających do zespołów rewalidacyjno- wychowawczych oraz 21 dzieci dochodzących na zajęcia indywidualne, wśród nich te, które zakończyły udział w programie wczesnego wspomaganie rozwoju.

Od 1 kwietnia 2015 r. rozpoczęła się realizacja kolejnego projektu z dofinansowaniem PFRON pn.: Prowadzenie zintegrowanych działań wspierających rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Ośrodku Rehabilitacyjno - Edukacyjnym OSTOJA we Wrocławiu, w ramach którego objęliśmy wsparciem 90 beneficjentów.

Ad.2. Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju obejmował w omawianym okresie stałym, wieloprofilowym usprawnianiem w systemie opieki ambulatoryjnej średnio 111 dzieci miesięcznie. Program wczesnego wspomaganie rozwoju przeznaczony jest dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością w wieku od 0 do 7 roku życia. Program był realizowany zgodnie z zapisami Rozporządzenia MEN dotyczącego organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju. W programie uczestniczyły dzieci zamieszkałe na terenie Wrocławia i przyległych powiatów. W ramach wczesnego wspomaganie dziecka prowadzone były zajęcia logopedyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rehabilitacji ruchowej, integracji sensorycznej, komunikacji alternatywnej. Dzieci miały możliwość korzystania z terapii wodnej na basenie. Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju uzupełnione były ofertą terapeutyczno- rehabilitacyjną realizowaną w ramach projektu wieloletniego dofinansowanego ze środków PFRON (projekt realizowany w latach 2013-2016 pn. „Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu i jego rodzinie w placówkach Stowarzyszenia „OSTOJA” dla dzieci od 0 do 7 roku życia. Projektem objętych było średnio 65 dzieci miesięcznie. Ze środków projektu finansowano dodatkowe zajęcia logopedyczne, pedagogiczne, psychologiczne, rehabilitację ruchową i integrację sensoryczną, zajęcia grupowe z pedagogiem, w których brali udział także rodzice. Rodzice dzieci mieli możliwość skorzystania z konsultacji z psychologiem oraz z terapii indywidualnej.

W grudniu 2015 roku otrzymaliśmy darowiznę w kwocie 114152,00 zł od Fundacji Agory w ramach akcji Fabryka Świętego Mikołaja. Darowizna przeznaczona zostanie na modernizację budynku i najbliższego otoczenia oraz poprawę warunków terapii dzieci.

Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego oraz Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w Środzie Śląskiej

Sprawozdanie dotyczy prowadzenia działalności Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjnego oraz Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w Środzie Śląskiej w okresie od 01.01.2015 do 31.12.2015 w ramach następujących działań:

- Zespół Rewalidacyjno – Wychowawczy - umożliwiający dzieciom i młodzieży w wieku od 3 do 25 lat z głęboką niepełnosprawnością sprzężoną realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Zajęcia prowadzone są przez pedagoga (ze specjalizacją w zakresie pedagogiki osób niepełnosprawnych intelektualnie) oraz jego asystenta – opiekuna, od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 13.00. Ośrodek zapewnia również zajęcia specjalistyczne, między innymi z logopedą, psychologiem, rehabilitantem. W 2015 roku w zajęciach zespołu uczestniczyło 3 dzieci.
- Zespół Przedszkolny Specjalny dla dzieci od 3 roku życia do rozpoczęcia nauki szkolnej. Głównym celem pracy dydaktyczno – wychowawczej jest wszechstronny rozwój dziecka z niepełnosprawnością, kompleksowa opieka, edukacja i rehabilitacja uszkodzonych funkcji psychomotorycznych oraz zapewnienie dzieciom realizacji ich potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych. Zespół w 2015 roku liczył 6 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową oraz sprzężoną.
- Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju - W 2015 roku w zajęciach brało udział ponad 30 dzieci posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju wydaną przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną. Głównym celem jest pobudzanie psychoruchowe i społeczne rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki. W skład zespołu wchodzi osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, m.in. pedagog specjalny, psycholog, neurologopeda, rehabilitant, terapeuta SI.

Projekty PFRON realizowane na terenie placówek w Środzie Śląskiej:

„Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjny w Środzie Śląskiej” skierowany do dzieci i młodzieży powyżej 7 roku życia (75 dzieci)

„Wczesna Pomoc Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie w placówkach Stowarzyszenia OSTOJA dla dzieci od 0 do 7 roku życia (24 dzieci).

W ramach w/w projektów prowadzone były zajęcia indywidualne oraz grupowe w systemie ambulatoryjnym wg. grafików zajęć. Celem jest podniesienie poziomu funkcjonowania i samodzielności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w szeroko rozumianym życiu szkolnym i rówieśniczym, poprzez zabezpieczenie ich indywidualnych potrzeb rehabilitacyjno - terapeutycznych. Warunkiem przyjęcia na zajęcia jest posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydanego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W 2015 roku w ramach działalności Ośrodków w Środzie Śląskiej zorganizowano dla dzieci szereg imprez i wycieczek integracyjnych:

- 16 stycznia 2015 – Jasełka w wykonaniu dzieci niepełnosprawnych
- 23 marca 2015 – Powitanie Wiosny (piknik- Ogród botaniczny w Wojsławicach)
- 01 czerwca 2015 – Piknik z okazji Dnia Dziecka w Chwalimierzu (atrakcje i zabawy dla dzieci i młodzieży z elementami hipoterapii)
- 17 czerwca 2015 – „Święto Rodziny” – impreza integracyjna zorganizowana wspólnie z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym – zabawy, konkursy i atrakcje dla całej rodziny
- 23 czerwca – Anioły 2015 (coroczna impreza), program artystyczny z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, wręczanie statuetek osobom i organizacjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych
- 27 czerwca 2015 – wyjazd beneficjentów z opiekunami do Parku Nauki i Rozrywki w Krasiejowie

- 30 września 2015 – Święto Ziemniaka (program artystyczny, wspólne zabawy o tematyce jesieni, pieczenie ziemniaków)
- teatrzyk lalek - cykliczne przedstawienia i zabawy parateatralne
- 07 listopada 2015 – Wyjazd do Humanitarium we Wrocławiu
- 19 listopada 2015 – Zabawa Andrzejkowa
- 10 grudnia 2015 – Mikołajki – impreza integracyjna
- 16 grudnia 2015 – Spotkanie Wigilijne (wspólne kolędowanie).

W ciągu roku odbywały się liczne spotkania z rodzicami dzieci niepełnosprawnych, o charakterze informacyjnym i szkoleniowym. Miały one na celu przygotowanie rodzica do indywidualnej pracy z dzieckiem w domu.

Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjne we Wrocławiu.

Celem projektu jest maksymalnie możliwe zwiększenie aktywności i samodzielności u 100 osób niepełnosprawnych (beneficjentów projektu) w ciągu trzech lat trwania projektu poprzez ich udział w zindywidualizowanych zajęciach terapeutycznych grupowych i indywidualnych oraz przez korzystanie z usług asystenckich Centrum Terapeutyczno Rehabilitacyjnym OSTOJA.

Zadanie obejmuje prowadzenie stałej terapii i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością fizyczną, intelektualną oraz ze sprzężonymi dysfunkcjami centralnego układu nerwowego w wieku po 18 roku życia, zamieszkałych we Wrocławiu i powiatach przyległych.

W ramach zadania w Centrum Terapeutyczno - Rehabilitacyjnym realizowane było wieloprofilowe usprawnianie, stymulacja rozwoju oraz szeroko pojęta rehabilitacja społeczna, skierowana na zwiększanie samodzielności i sprawności uczestników zajęć Centrum.

Osoby te uczestniczą w zajęciach indywidualnych i grupowych zgodnych z Indywidualnymi Planami Działania (IPD) konstruowanymi przez wielospecjalistyczny zespół.

W ramach zadania realizowana była:

1. oferta dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, ze sprzężoną niepełnosprawnością (niepełnosprawność ruchowa, sensoryczna i intelektualna)

Oferta odpowiada na specyficzne potrzeby uczestników ze złożoną, znaczną i głęboką niepełnosprawnością w zakresie ich wieloprofilowego usprawniania i stymulacji rozwoju. Program realizowany przez wielospecjalistyczną kadrę w formie zajęć indywidualnych i grupowych i obejmuje:

- 1) naukę nawiązywania kontaktów w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości uczestnika,
- 2) kształtowanie sposobu komunikowania się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym indywidualnym możliwościom uczestnika,
- 3) usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki, niezbędne do wypracowania maksymalnie możliwej samoobsługi, wyrabianie orientacji w schemacie własnego ciała i orientacji przestrzennej,
- 4) wdrażanie do osiągania optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia,
- 5) rozwijanie zainteresowań otoczeniem, wielozmysłowe poznawanie tego otoczenia, naukę rozumienia zachodzących w nim zjawisk, kształtowanie umiejętności funkcjonowania w otoczeniu,
- 6) kształtowanie umiejętności współżycia w grupie,
- 7) naukę celowego działania dostosowanego do wieku, możliwości i zainteresowań uczestnika oraz jego udział w ekspresyjnych formach aktywności.

2. oferta dla osób z umiarkowanym i lekkim stopniem niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnością ruchową sprzężoną z innymi dysfunkcjami, sprawnych intelektualnie.

Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i/lub ruchową lub sprzężoną szczególnie ważne jest systematyczne, wielokrotne powtarzanie trenowanych czynności oraz cykliczne powracanie do już opanowanych umiejętności. Taką możliwość daje udział w ofercie terapeutycznej Centrum. Oferta obejmuje zarówno pracę w grupach jak i terapię indywidualną (według zdiagnozowanych potrzeb i indywidualnych preferencji uczestników).

Program zakłada wspólną pracę osób niepełnosprawnych, terapeutów oraz współpracujących z naszym Stowarzyszeniem wolontariuszy.

W każdej grupie terapeutycznej zaangażowana jest odpowiednia do aktualnych potrzeb uczestników liczba terapeutów (średnio 1 terapeuta na 5 osób) oraz wspomagający ich działania asystenci osób niepełnosprawnych i wolontariusze (rówieśnicze grupy wiekowe).

W omawianym okresie uczestnicy zadania mieli do wyboru 28 grupowych i indywidualnych zajęć tematycznych (pracownie: komputerowa, komunikacji społecznej, gospodarstwa domowego, ceramiczna, arteterapii, fotograficzna, zajęcia reedukacyjne, edukacji psychoseksualnej, języka angielskiego, muzyczno - wokalne, treningi sportowe: bocci, unihokeja i piłki nożnej, zajęcia taneczne, zajęcia z filozofii, dyskusyjny klub filmowy, zajęcia rehabilitacyjne, indywidualne wsparcie psychoterapeutyczne, klub podróżnika, warsztat umiejętności pracowniczych, grupa filmowa (filmowanie i montaż), zajęcia indywidualne i grupowe usamodzielniające dla osób z niepełnosprawnością ruchową, warsztaty teatralne, zajęcia z filozofii, klub dyskusyjny dla kobiet, zajęcia teatralne.

Realizacja zadania pozwala na systematyczne zwiększanie kompetencji osobistych i społecznych osób niepełnosprawnych, podnoszenie poczucia własnej wartości, nabywanie i doskonalenie już posiadanych umiejętności niezbędnych do samodzielnego (lub wspieranego) funkcjonowania w różnych rolach społecznych, w tym w aktywności zawodowej.

Istotnym elementem programu jest nabywanie umiejętności i podtrzymywanie prawidłowych kontaktów interpersonalnych, podniesienie stopnia samodzielnego funkcjonowania w grupach terapeutyczno - rewalidacyjnych dla młodzieży niepełnosprawnej z udziałem ich sprawnych rówieśników.

Powyższe działania stwarzają warunki do równoprawnego uczestnictwa młodzieży niepełnosprawnej w życiu społecznym oraz efektywne włączanie jej w lokalne środowiska rówieśnicze. Osoby niepełnosprawne nabywają podstawowe umiejętności społeczne poprzez przebywanie razem, wspólne podejmowanie aktywności, możliwość odniesienia posiadanych umiejętności do przyjętych

powszechnie wzorców zachowań społecznych. Poziom nabytych w czasie zajęć w placówce umiejętności w samodzielnym funkcjonowaniu i umiejętności współdziałania w grupie beneficjenci projektu mają możliwość sprawdzić i pokazać w czasie organizowanych dla nich wspólnych wyjazdów.

Działania moderuje i wspiera zespół terapeutów i instruktorów przygotowanych do pracy z osobami niepełnosprawnymi, stale podnoszący swoje umiejętności zawodowe. Oprócz pracy zespołowej prowadzone są zgodnie z indywidualnymi potrzebami spotkania terapeutyczne dla osób, które wymagają dodatkowego, indywidualnego wsparcia w rozwoju osobistym i społecznym, Indywidualne zajęcia prowadzone są przez specjalistów według powszechnie akceptowanych metod postępowania i przyjętych standardów oraz są dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników (zajęcia z psychologiem, pedagogiem, fizjoterapeutą).

Zadania Centrum w okresie sprawozdawczym realizowane były we Wrocławiu przy ulicy Litomskiej 10 oraz przy ulicy Budziszyńskiej 96a.

Zajęcia w Centrum prowadzone są 5 dni w tygodniu, 12 m-cy w roku, średnio 2,5 - 6 godz. dziennie.

W ramach dofinansowania PFRON oferowane w ramach projektu wsparcie w bieżącym okresie sprawozdawczym otrzymało 86 osób.

Inne działania CTR finansowane ze źródeł jednostek samorządowych w 2015 roku to:

- * Turniej piłki nożnej TURGOL
- * Festiwal Kreatywnego działania KREACJA
- * Sztuka Integracji w ramach Slot Art Festiwal
- * Integracyjne Warsztaty Teatralne
- * Dwa rejsy morskie i po jeziorach mazurskich
- * udział w projektach międzynarodowych
- * plenery artystyczne
- * wymiana młodzieży z Michael College w Bredzie.

Warsztaty Terapii Zajęciowej we Wrocławiu i w Środzie Śląskiej.

Drugą formą prowadzonej przez Stowarzyszenie pracy z młodzieżą i osobami dorosłymi skierowaną na aktywizację społeczną i zawodową są warsztaty terapii zajęciowej. W 2015 roku prowadziliśmy terapię zajęciową w WTZ:

- we Wrocławiu przy ulicy Litomskiej 10 dla 100 uczestników
- w Środzie Śl. przy ul. Kilińskiego 30 dla 30 osób.

Uczestnikami warsztatów były osoby w wieku między 18 a 53 rokiem życia (z niepełnosprawnością intelektualną oraz ze sprzężonymi niesprawnościami), posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej).

W Warsztatach realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w ramach pracowni terapii zajęciowej. Dobór metod i technik pracy z uczestnikami w poszczególnych pracowniach uzależniony jest od indywidualnych możliwości i potrzeb uczestników, a zarazem od charakteru i profilu danej pracowni. Każdy uczestnik realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii. Kadra warsztatów terapii zajęciowej w realizacji zadań w zakresie aktywizacji zawodowej uczestników ściśle współpracuje z Programem Wspomaganego Zatrudniania TRENER realizowanym w naszym mieście przez Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z założeniami Programu Wspomaganego Zatrudnienia prowadzone

w poszczególnych pracowniach zajęcia obejmują metody sprzyjające rozwijaniu i utrwalaniu niezbędnych umiejętności społecznych i pracowniczych (treningi organizacji czasu, określanie swoich możliwości, zwiększanie koncentracji na czynnościach, korzystanie ze wsparcia, itp.). Efekty pracy w/w metodami widoczne są szczególnie w działaniach prowadzonych w ramach pracowni przygotowania zawodowego i w czasie praktyk zawodowych dla uczestników WTZ organizowanych na terenie miasta Wrocławia i w Środzie Śląskiej. W wyniku współpracy z Programem TRENER w 2015 roku we Wrocławiu 3 uczestników Warsztatu podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy a 2 osoby zostały zatrudnione we Wrocławskim Zakładzie Aktywności Zawodowej.

Działalność WTZ prowadzona jest zgodnie z rozporządzeniem o organizacji WTZ i finansowana w ramach środków PFRON. W 2015 roku PFRON finansował działania WTZ w 90 % kosztów całkowitych. Pozostałe koszty zostały pokryte zgodnie z rozporządzeniem MPiPS ze środków lokalnych samorządów.

Środowiskowy Dom Samopomocy we Wrocławiu przy ul. Stawowej 1a.

Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony jest dla 30 użytkowników z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężoną, którzy ukończyli 18 rok życia. Placówka ma charakter wspierająco-aktywizujący i oferuje zajęcia w pobycie dziennym. Dom czynny jest w dni robocze w godzinach od 7.00 do 16.00. Uczestnikami domu są osoby posiadające aktualne decyzje kierujące do ŚDS, wydane przez MOPS we Wrocławiu.

Nadrzędnym celem zajęć prowadzonych w ŚDS jest praca nad maksymalnym usamodzielnieniem w sferze umiejętności osobistych, doskonalenie kompetencji społecznych i komunikacyjnych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i zainteresowań poszczególnych użytkowników, kompensacja skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego a także propagowanie modelu zdrowej rodziny.

Realizowano zadania wspierająco – aktywizujące poprzez następujące treningi, z wykorzystaniem w ich realizacji elementów metod powszechnie uznanych w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i współistniejącymi sprzężeniami:

Treningi funkcjonowania w codziennym życiu, obejmują: samoobsługę, zaradność życiową i funkcjonowanie w codziennym życiu, dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo.

Treningi umiejętności społecznych obejmują umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktów społecznych, aktywność, kształcenie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie.

Trening umiejętności spędzania czasu wolnego, który obejmuje: działalność rekreacyjną udział w imprezach kulturalnych, sportowych, towarzyskich i klubowych.

Organizowane są grupowe wyjścia do teatru, kina, Wrocławskiego Parku Wodnego itp. Uczestnicy mogą brać udział w organizowanych wspólnych wyjazdach i wycieczkach.

Ponadto placówka realizowała zadania wspierająco-aktywizujące poprzez:

- Terapię zajęciową np. zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne, obsługa komputera, zajęcia kulinarne, porządkowe i inne formy.
- Terapię ruchową, która obejmuje: zajęcia ruchowe, rekreacyjne, rozwijanie zainteresowań sportem, turystyką, bazując na naturalnej potrzebie ruchu,
- Poszerzanie wiedzy i kompetencji stron zainteresowanych (rodziców - konsultacje indywidualne, terapeutów – szkolenia, konsultacje specjalistyczne), w celu zmiany sytuacji rodziny uczestników, stworzenia możliwości podniesienia, jakości życia ich członków.
- Poradnictwo psychologiczne w tym psychoterapia grupowa
- Poradnictwo specjalistyczne dla rodziców i opiekunów
- Niezbędną opiekę i asystenturę osobistą.

Działalność placówki wspierana była przez PFRON poprzez dofinansowanie realizacji projektu pn. „Prowadzenie programów wspierających dla dorosłych osób z niepełnosprawnością w Środowiskowym Domu Samopomocy OSTOJA”.

Wolontariat w Stowarzyszeniu

W 2015 roku ze Stowarzyszeniem współpracowało 81 wolontariuszy, w tym:

- 76 osoby – wolontariusze krajowi, na mocy okresowych porozumień o współpracy (dłuższy niż 30 dni); spośród nich 32 osób to studenci, 5 osoby uczące się, 10 osób bezrobotnych, 28 osób pracujących, 1 osoba nieletnia.
- 5 osób – wolontariusze z zagranicy, którzy byli zaangażowani w działania Stowarzyszenia w ramach programu Młodzież w działaniu.

W przypadku Wolontariuszy zarówno krajowych jak i zagranicznych świadczenia, jakie wykonywali były podobne. Wolontariusze poznają różne placówki, formy pracy w nich i mają kontakt z różnymi grupami uczestników zajęć w placówkach.

W placówkach wolontariusze uczestniczą w różnych zajęciach:

- wspierają pracę terapeutów
- pracują w grupie lub indywidualnie
- asystują osobom z większymi trudnościami motorycznymi i mniej samodzielnym
- organizują czas wolny: organizują gry edukacyjne i integracyjne, wolontariusze z programu EVS prowadzą naukę języków obcych (angielskiego i hiszpańskiego), zajęcia

taneczne, organizują dni narodowe, gdzie zapoznają nas ze swoimi tradycjami i zwyczajami

- wspierają uczestników podczas wyjazdów poza ośrodek: treningi ekonomiczne i społeczne, wyjścia do teatru, kina itp.
- wspomagają podczas wyjazdów: SLOT Art Festival i inne.

We wszystkich placówkach wolontariusze wspierają specjalistów w realizacji zadań programowych, zarówno w formie pracy indywidualnej jak i grupowej.

Inne działania w 2015 roku w ramach realizacji zadań statutowych Stowarzyszenia to:

1. Działania Stowarzyszenia w zakresie zabezpieczenia i rozszerzenia bazy lokalowej placówek oraz ich wyposażenia.

We wszystkich placówkach sukcesywnie w miarę pozyskiwanych środków finansowych poszerzano bazę wyposażenia i specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, terapeutycznego i pomocniczego (ze środków PFRON, subwencji edukacyjnej, darowizn).

We wszystkich użytkowanych budynkach prowadzone były na bieżąco niezbędne naprawy i remonty.

2. W ramach współpracy z organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, przedstawiciele kadry i Zarządu brali udział jako organizatorzy i uczestnicy w licznych konferencjach, szkoleniach i innych spotkaniach dotyczących problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w szkoleniach dla kadr pedagogicznych prowadzących nauczanie indywidualne itp.

Zarząd Stowarzyszenia, w ramach członkostwa organizacji we Wrocławskim Sejmiku Osób Niepełnosprawnych, aktywnie uczestniczył we wszystkich podejmowanych przez WSON inicjatywach na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Kontynuowaliśmy współpracę z samorządami lokalnymi we Wrocławiu i w Środzie Śląskiej w zakresie prowadzenia działalności na rzecz budowania systemowych rozwiązań dla środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Uchwały podjęte przez Zarząd Dolnośląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDz „OSTOJA” w 2015 roku:

- Uchwała nr 1/2015 z 01.04.2015
w sprawie udziału Ośrodka Edukacyjno – Rehabilitacyjnego w kosztach, które ponosi ŚDS we Wrocławiu ul. Stawowa 1A (prowadzenie 2 grup rewalidacyjno – wychowawczych ORE w budynku ŚDS).
- Uchwała nr 2/2015 z 01.04.2015
w sprawie partycypacji Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjnego w kosztach użytkowania budynku przy ul. Litomskiej 10 we Wrocławiu.
- Uchwała nr 3/2015 z 01.04.2015
w sprawie partycypacji Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjnego w kosztach usług telekomunikacyjnych
- Uchwała nr 4/2015 z 01.04.2015
w sprawie udziału Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjnego w Środzie Śląskiej w kosztach wspólnego użytkowania budynku przy ul. Malczyckiej w Środzie Śląskiej
- Uchwała nr 5/2015 z 01.04.2015

w sprawie udziału Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjnego w Środzie Śląskiej w kosztach wspólnego użytkowania budynku przy ul. Kilińskiego 33 w Środzie Śląskiej

- Uchwała nr 6/2015 z 11.04.15
w sprawie podjęcia prac skierowanych na utworzenie nowej placówki Domu Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i ze sprzężoną niepełnosprawnością.
- Uchwała nr 7/2015 z 20.05.15
w sprawie zmian w zapisie w Statucie Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych we Wrocławiu.
- Uchwała nr 8/2015 z 20.05.2015
w sprawie zmian w zapisie w Statucie Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego w Środzie Śląskiej i w Ośrodku Rewalidacyjno – Wychowawczym.
- Uchwała nr 9/2015 z 20.05.2015
w sprawie zmian w Polityce o ochronie danych osobowych w Stowarzyszeniu OSTOJA.

Informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł oraz kosztów:

Dane o liczbie osób zatrudnionych w Stowarzyszeniu „OSTOJA”, nabytych środkach trwałych, wartości aktywów i zobowiązań w 2015 roku:

- a) liczba osób zatrudnionych w Stowarzyszeniu – 190 pracowników na podstawie umowy
o pracę, 109 osób na umowy cywilno-prawne
- b) pracownicy Stowarzyszenia zatrudnieni na umowy cywilno-prawne – 59 osób
- c) pracownicy etatowi z podziałem według zajmowanych stanowisk :
  - nauczyciele – 42 osoby (w tym 5 osób – po 2 stanowiska pracy (2 umowy)
  - asystenci nauczycieli – 18 osób
  - asystenci osobiści osób niepełnosprawnych – 18 osób
  - terapeuci – 35 osób
  - pracownicy medyczni (rehabilitanci, pielęgniarki) – 18 osób
  - kierownicy jednostek – 9 osób
  - pracownicy pionu administracyjno - księgowego – 6 osób
  - pracownicy obsługi – 8 osób
  - specjaliści (koordynator ,neurolog, logopeda, pedagog) – 31 osób
- c) łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Stowarzyszenie z podziałem na :
  - wynagrodzenie osobowe – 5 266 582,29 zł
  - nagrody – 0,00 zł
  - premie – 470 666,12 zł
  - wynagrodzenia chorobowe – 107 794,19 zł
  - ekwiwalent za urlop – 8 065,12 zł
  - świadczenia rehabilitacyjne – 0 zł
  - zasiłek macierzyński, opiekuńczy – 178 753,51 zł
  - inne świadczenia z ZUS (wypadkowe + zasiłek chorobowy) – 154 396,14 zł
- d) wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłacanego łącznie :
  - członkom zarządu i innych organów Stowarzyszenia – 0,00 zł
  - osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą – 0,00 zł

- e) wydatki na wynagrodzenia z umów cywilno-prawnych – 986 322,46 zł
- f) kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku – 0 zł.
- g) wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek – 0 zł.
- h) nabytych nieruchomości, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie – 0 zł.
- i) nabytych środkach trwałych – 46 902,87 zł.
- j) nabytych pozostałych środkach trwałych – 31 526,00 zł.
- k) wartości aktywów i zobowiązań Stowarzyszenia ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych dla celów statystycznych
  - aktywa – 1 200 705,19 zł.
  - zobowiązania – 59 683,64 zł.

Dane o działalności zleconej stowarzyszeniu przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne)

W 2015 roku główne zadania statutowe realizowaliśmy m. in. w oparciu o umowy zawarte z:

Gmina Wrocław

- Organizowanie i prowadzenie ŚDS typu B (w zakresie pomocy społecznej)
- Współfinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej we Wrocławiu.

Gmina Środa Śląska

- Wieloprofilowe, kompleksowe usprawnienie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (projekt).

Powiat Średzki

- Współfinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Środzie Śląskiej.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

- Dofinansowanie projektu „Sztuka Integracji - SLOT ” Lubiąż.
- Dofinansowanie projektu „TURGOL” – organizowanie regionalnych imprez sportowych
- Dofinansowanie projektu „KREACJA Dolnośląski Festiwal Kreatywnego Działania”
- Dofinansowanie projektu „Integracyjny Rejs po jeziorach mazurskich”.
- Dofinansowanie projektu „Integracyjny rejs morski na Wyspy Kanaryjskie.”

PFRON

- finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej we Wrocławiu i w Środzie Śląskiej
- dofinansowanie realizacji projektów w ramach art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
  - „Centrum Terapeutyczno - Rehabilitacyjne OSTOJA”
  - „Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu i jego rodzinie w placówkach Stowarzyszenia OSTOJA”
  - „Prowadzenie programów wspierających w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjnym OSTOJA”
  - „Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjny w Środzie Śląskiej”

- „Mieszkanie Treningowe – drogą do samodzielności”
- „Prowadzenie programów wspierających dla dorosłych osób z niepełnosprawnością w Środowiskowym Domu Samopomocy OSTOJA”

Zadania te zostały wykonane przez Stowarzyszenie prawidłowo i rozliczone w wyznaczonych przez jednostki zlecające terminach.

Środki pozyskiwane w ramach 1% są wykorzystywane na realizację działań statutowych Stowarzyszenia.

Wszystkie należne zobowiązania podatkowe, a także odpowiednie deklaracje podatkowe zostały wykonane prawidłowo i przekazane w odpowiednich terminach.

Informacja o przeprowadzonych w organizacji kontrolach i ich wynikach.

W 2015 r. przeprowadzone zostały kontrole działalności Stowarzyszenia przez:

- Kancelaria Biegłych Rewidentów Sp. z o. o. – Badanie sprawozdanie bilansowego za rok 2014
- Wydział kontroli UMW – Prawidłowość realizacji umów WTZ za lata 2010 – 2014
- Sekcja Kontroli MOPS – prawidłowość realizacji umów WTZ
- Kuratorium Oświaty we Wrocławiu – Kontrola w zakresie zgodności działania placówek niepublicznych z przepisami prawa w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjnym we Wrocławiu.
- Kuratorium Oświaty we Wrocławiu - Kontrola w zakresie zgodności działania placówek niepublicznych z przepisami prawa w Ośrodku Rewalidacyjno – Wychowawczym w Środzie Śląskiej.

Wszystkie zalecenia pokontrolne, dotyczące sposobu realizacji zadań zleconych Stowarzyszeniu oraz prowadzenia dokumentacji merytorycznej i finansowej, zostały wykonane w określonych przez jednostki kontrolujące terminach.